

Advies Wijziging van de Wet op rechterlijke organisatie in verband met het wegnemen van belemmeringen voor gerechten bij het verlenen van onderlinge bijstand in geval van gebrek aan voldoende zittingscapaciteit

Dit document bevat de alternatieve tekst van het origineel. Dit document is bedoeld voor mensen met een visuele beperking, zoals slechtzienden en blinden.

De minister voor Rechtsbescherming
drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum: 26 juni 2019

Inhoud van de brief

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 16 mei 2019, 2591554, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake de Wijziging van de Wet op rechterlijke organisatie in verband met het wegnemen van belemmeringen voor gerechten bij het verlenen van onderlinge bijstand in geval van gebrek aan voldoende zittingscapaciteit (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Met het Wetsvoorstel wordt beoogd te voorzien in meer flexibiliteit voor gerechten bij het elkaar verlenen van bijstand in het geval een gerecht te maken krijgt met een tijdelijk gebrek aan voldoende zittingscapaciteit. Het Wetsvoorstel draagt daarmee bij aan de wens om zoveel mogelijk te voorkomen dat de behandeling van een zaak vertraagt als gevolg van tijdelijk gebrek aan voldoende zittingscapaciteit bij het gerecht waar de zaak

aanhangig is. Ook wordt beoogd met het Wetsvoorstel bij te dragen aan het optimaler kunnen inzetten van de beschikbare (personele) zittingscapaciteit van de Rechtspraak. Met het Wetsvoorstel wordt tegemoet gekomen aan de aanbeveling van de Commissie Evaluatie herziening gerechtelijke kaart om aandacht te besteden aan de problemen die in de praktijk worden ervaren met de toepassing van 46a en 62a Wet op de rechterlijke organisatie (Wet RO).¹ Daarnaast wordt met het Wetsvoorstel uitvoering gegeven aan de aanbeveling in het gezamenlijk door de Raad en het openbaar ministerie uitgebrachte Rapport afstemming zittingscapaciteit strafzaken om wettelijk meer mogelijkheden te bieden voor het verlenen van onderlinge bijstand tussen de gerechten.²

Knelpunten worden op dit moment in de praktijk in het bijzonder ervaren in zaken waarin de officier van justitie bij het landelijk parket of de officier van justitie bij het functioneel parket met de vervolging van het strafbare feit is belast (hierna: LP- en FP-zaken) en die zaak bij een van de vier zogenoemde concentratierechtbanken (rechtbanken Amsterdam, Oost-Brabant, Overijssel en Rotterdam) aanhangig is gemaakt. Om de met de huidige regeling ervaren belemmeringen zoveel mogelijk weg te nemen, introduceert het Wetsvoorstel in een nieuw artikel 21c Wet RO een structurele voorziening die de concentratierechtbanken meer flexibiliteit biedt om elkaar bij de afdoening van LP- en FP-zaken bijstand te verlenen.

Daarnaast past het Wetsvoorstel de algemene voorziening in de bestaande artikelen 46a en 62a Wet RO aan op basis waarvan gerechten elkaar voor een bepaalde periode kunnen bijstaan in geval van tijdelijke capaciteitsproblemen. Voorgesteld wordt, kort gezegd, dat de minister de bevoegdheid heeft om een of meer gerechten aan te wijzen waarvan de zittingsplaatsen en overige zittingsplaatsen voor de behandeling van een bepaalde categorie van zaken voor beperkte tijd worden aangewezen als zittingsplaatsen van een ander gerecht. Hierdoor kan een gerecht dat kampt met een tijdelijk gebrek aan voldoende zittingscapaciteit, met gebruikmaking van de zittingscapaciteit van een ander gerecht, tijdelijk zaken buiten de eigen territoriale grenzen behandelen zonder dat deze zaken hoeven te worden overgedragen aan het andere gerecht. De zaak blijft – anders dan bij toepassing van de bestaande artikelen 46a en 62a Wet RO – formeel aanhangig bij het oorspronkelijke gerecht overeenkomstig de algemene regels van de relatieve competentie.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.³

¹ Commissie Evaluatie Wet herziening gerechtelijke kaart, Evaluatie Wet HGK, december 2017. Zie Kamerstukken II 2017/18, 29 279, nr. 401, p. 45-46, 93 en 102.

² Raad voor de rechtspraak en College van procureurs-generaal, Rapport afstemming zittingscapaciteit Openbaar Ministerie en Rechtspraak in strafzaken, 21 december 2018. Zie Kamerstukken II 2018/19, 29 279, nr. 496.

³ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

ADVIES

De Raad voor de rechtspraak kan zich verenigen met het Wetsvoorstel en spreekt daarvoor zijn waardering uit. Het Wetsvoorstel komt tegemoet aan een dringende behoefte in de praktijk.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Henk Naves
Voorzitter Raad voor de rechtspraak